

GATFYLNING, f. 2. Grus o. d., som be-
gagnas till underlag och fyllning vid gators sten-
läggning.

GATHORA, f. 1. (lågt ord) Sköka, som löper
kring gatorna. — *Syn.* Gatslinka, Gatnymf.

GATHÖRN, n. 5. Hörnet af en stadsgata.

GATKRÄMARE, m. 5. Se *Månglare*.

GATLOPP, n. 5. Ett slags bestraffning, for-
dom bruklig äfven i Sverige, bestående deri, att
förbrytaren, afklädd ända till midjan, måste sprin-
ga ett visst, ådömdt antal hvarf emellan rader af
manskap eller andra personer, som dervid slogo
honon med spön. *Springa g.* — Skrifves äfv.
Gatulopp.

GATLYKTA, f. 1. Lykta, uppsatt vid eller
hängande öfver en stadsgata, till dess belysning.

GATLYSNING, se *Gatulysning*.

GATLÄGGARE, m. 5. En, som utöfvar yrket
att stenlägga gator.

GATLÄGGNING, f. 2. Stadsgators och all-
männa platsers beläggning med sten.

GATMÅNGLARE, m. 5. Se *Månglare*.

GATNYMF, f. 5. Se *Gathora*.

GATPOJKE, m. 2. pl. — *pojkar*. Illa upp-
fostrad gosse af ringare klassen, som tillbringar
sin mesta tid med att springa omkring på gator-
na och lättjas eller snatta, stjäla och föra oljud.

GATPÖBEL, m. sing. De af det lägre folket
i en stad, som oftare eller för det mesta äro till
finnandes på gatan.

GATSKRIKARE, m. 5. 1) En, som i stä-
derna i vissa länder går omkring på gatorna och
skriker ut varor, som han har att sälja. — 2)
En, som skriker och för oljud på gatorna i en
stad.

GATSLINKA, f. 1. Se *Gathora*.

GATSMUTS, m. sing. Smuts på gatorna i
en stad.

GATSOPARE, m. 5. — *SOPERSKA*, f. 1.
Person, som sopar gatorna i en stad.

GATSOPNING, f. 2. Arbetet, förrättningen,
då stadsgator sopas.

GATSTEN, m. 2. 1) Sten, använd vid en
gatas stenläggning. — 2) (sing. kollektivt) En
mängd dertill samlade eller uppbrotna sådana
stenar.

GATSTRYKARE, m. 5. En, som sysslöst
tillbringar sin tid med att stryka omkring på ga-
torna i en stad.

GATT, n. 5. (skepp.) 1) (i allmänhet) Hål,
öppning. — 2) Akterdelen af någonting. — 3)
Inloppet till en hamn.

Anm. *Gat* betydde i fornspråket *öppningen*,
vinkeln bakom en dörr, äfv. *dörr*, *glugg*.

GATTIGGARE, m. 5. — *GGERSKA*, f. 1.
En, som tigger på gatorna i en stad.

GATTIGGERI, n. 5. Tiggande på gatorna i
en stad.

GATUHANDEL, m. sing. Den handel, som
drives i stånd eller på s. k. mångleristolar.

GATULOPP, se *Galopp*.

GATULYSNING, f. 2. Gators och torgs i en
stad belysning med lykter, lampor eller gas.

GATURENHÅLLNING, f. 2. Bestyret att hålla
gator och torg i en stad rena från smuts eller
fria från för mycket snö under vintern.

GATVISA, f. 1. Visa af lägre, stundom smut-
sigt innehåll, som sjunges af gatpojkar på gatorna.
En vacker och ädel sång af populärt innehåll och
med lättfattlig, behaglig melodi neddrages äfven
ofta till gatan, och får då också heta *Gatvisa*.

GAUFRERA, se *Gåffrera*.

GAVELIN, -- lin, m. 5. (gam. krigsk.) Se
Snarspjut. — *Anm.* Ordet är det fr. *Javeline*.

GAVIAL, --äl, m. 5. Ett slags krokodil i
Ostindien. Kallas äfv. *Ganges-Krokodil*.

GAVOTT, -vå'tt, m. 5. (fr. *Gavotte*) Ett
slags fordom bruklig munter, fransk dans, mest i
 $\frac{3}{4}$ takt, med två repriser, dansad af ett par på
en gång tillsammans.

GAZE, se *Gas*, II.

GAZELL, -säll, f. 5. Djurslägte af Idislarnes
ordning, med 10 tum långa horn, hvilkas spets
vetter framåt, kroppen omkring 2 fot hög, ofvan
blekgul, inunder hvit och med en bred, svart rand
längsät hvar sida; smärt och utmärkt vackert
djur, med de skönaste ögon. Antilope Dorcas. —
Skrifves äfv. *Gasell*. — *Ss.* (fig.) *G-ögon*.

GAZETT, -sätt, f. 5. (föga brukl.) Tidning,
tidningsblad. — Har sitt namn af ett litet itali-
enskt skiljemynt *Gazetta*, som var priset på ett
fordom utgifvet italienskt tidningsblad.

GEBIT, jebit', n. 5. (t. *Gebiet*) Område.

GECKO, f. (nat. hist.) En 8 till 10 tum lång,
ganska giftig ödla, rödgrå med bruna prickar, i
Afrika och Österländerna. *Ascalabates Gecco*.

GEDAKT, gedäckt, m. 5. (t. *Gedackt*, för-
vänd skrifning i st. *f. Gedeckt*) Ofvan tillsluten
eller täckt pipa i ett orgverk.

GEDIGEN, jedigänn, a. 2. neutr. — *et.* (t.
gediegen) 1) (egentl.) Säges om en metall, då
den, genom naturens egen utgård, förekommer i
fullt metalliskt tillstånd, utan att behöfva utsmäl-
tas ur en malm. *G-et guld, silfver*. — 2) Säges
om kärll, husgeråd eller bohagsting, då de äro
gjorda af rent guld eller silfver, icke blott för-
gyllda eller försilfrade. — 3) (fig.) Fast, stadig,
varaktig; af verkligt inre värde.

GEHEIMERÅD, jehä'jmeråd, n. 5. o. 5. (t.
Geheimerath) 1) (i flera tyska stater) Hemlig
konselj, rådkammare, hemligt råd. Ministère. —
2) Ledamot deraf.

GEHÄG, jehä'g, n. 5. (t. *Gehäge*) Kronan
tillhörig jagtbacke eller instängd skogspark.

GEHÄNG, jehä'ng, n. 5. (t. *Gehenk*) Rem
eller bälte, hvari något hänges (t. ex. en värja).
Bildar sammansättningen *Värjgehäng*.

GEHÖR, jehö'r, n. 5. (t. 1) (i musik) Den
förmågan hos hörselöret att säkert uppfatta ton-
höjden af ett ljud och riktigt kunna återgifva
detsamma, att kunna bedöma, om en ton är falsk
eller ej, och att lätt kunna lära att sjunga melo-
dier eller eftertaga dem på ett instrument. *Haf-
va g., godt g. Sakna allt g.* — *Syn.* Öra, Godt,
säkert öra. — 2) Lyssnande till hvad någon har
att säga. *Gifva någon g., höra någon. Lemna
g. åt ens föreställningar*, med bifall lyssna der-
till. *Finna g.*, få framställa, hvad man har att
andra; äfv. vinna bifall för sina framställningar.
Det vinner ej g., godkännes icke. (Fig.) *Hafva
g. med sig*, hafva nog aktning, anseende, att bli-
va åltydd.

GEIRSODD, m. (i fornspråket) Spjutudd (af
Geir, spjut). *Rista* ell. *stinga sig med g.*

GEISTIK, gäistik', f. 5. (vetensk.) Läran om
jordens yttre former. [Gäistik.]

GEL, se *Gäl*.

GELATINE, schelatin', n. sing. (fr.) Gelé-
artadt ämne, som erhålles, då man kokar mjuka
och fasta djurdelar och låter lösningen kallna.

GELBGJUTARE, jällbjutare (rätteligen gällb-),
m. 5. (t. *Gelbgiesser*) Handverkare, som förfär-
digar hvarjehanda gröfre gjutgods af brons. —
Ss. Gelbgjutararbete.